

Οι οργανισμοί της ΕΕ αποτελούν σημαντικό τμήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ασχολούνται με διάφορα θέματα που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή ανδρών και γυναικών —όπως την ασφάλεια των τροφίμων, τις μεταφορές, την ισότητα των φύλων και πολλά άλλα.

Κάθε οργανισμός διοικείται από ένα διοικητικό συμβούλιο, το οποίο οφείλει να εξασφαλίζει ότι ο οργανισμός εκτελεί την εντολή που του έχει ανατεθεί. Τα μέλη του συμβουλίου είναι συνήθως εκπρόσωποι των κρατών μελών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ή άλλων οργανισμών.

Παρά τη δέσμευση της ΕΕ για την ισότητα των φύλων στη λήψη αποφάσεων, η εκπροσώπηση των φύλων στα διοικητικά συμβούλια των οργανισμών της ΕΕ παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα από την άποψη της ισοτιμίας. Μόνο ένα στα τρία συμβούλια έχει πρόεδρο γυναίκα, ενώ το ποσοστό γυναικών που είναι μέλη είναι ακόμα μικρότερο.

Τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων προτείνονται κυρίως από τα κράτη μέλη και, στη συνέχεια, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το 2015, μόλις 30 % των μελών διοικητικών συμβουλίων που προτάθηκαν από τα κράτη μέλη ήταν γυναίκες. Τα ποσοστά των γυναικών που προτάθηκαν για μέλη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ήταν 26 % και 40 %, αντίστοιχα.

Γλωσσάριο και Θησαυρός για την Ισότητα των Φύλων

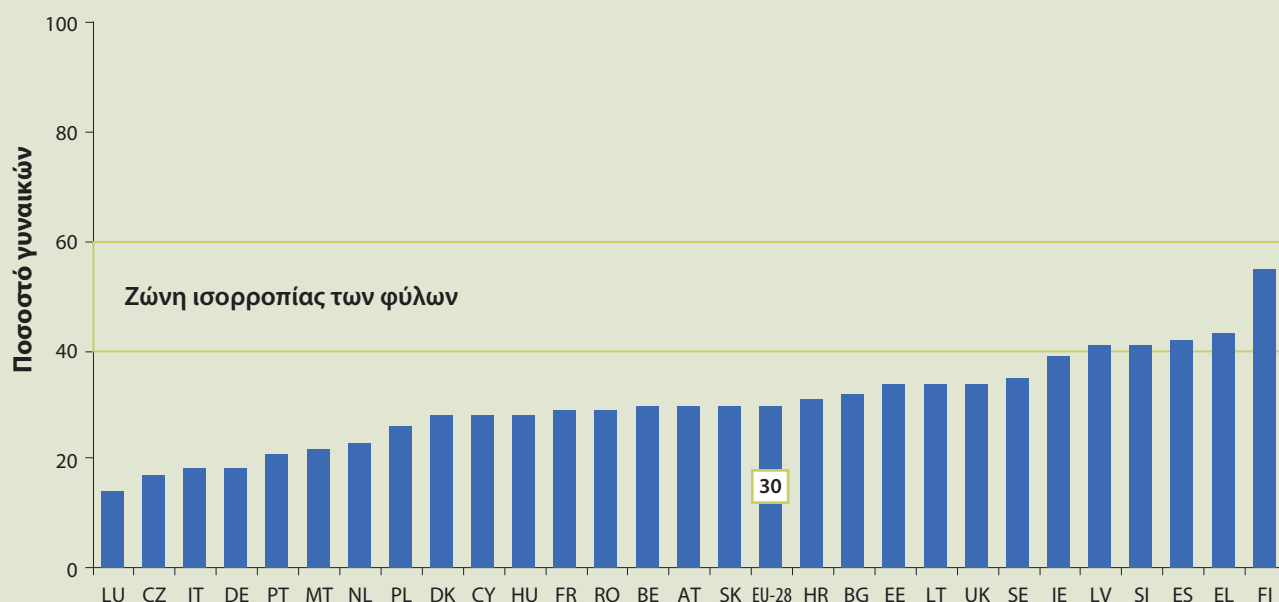
Κατώφλι ισότητας

Για την επίτευξη του στόχου της ίσης συμμετοχής γυναικών και ανδρών, μια αναλογία συμμετοχής 50/50 θεωρείται εν γένει ως ο στόχος της ισότητας. Το Συμβούλιο της Ευρώπης θεωρεί ως «κατώφλι ισότητας» ένα ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής 40 % τόσο από την πλευρά των ανδρών όσο και των γυναικών.

<http://eige.europa.eu/rdc/thesaurus>

Σχήμα 1 — Γυναίκες που προτείνονται/διορίζονται σε συμβούλια από τα κράτη μέλη

Μείωση του αριθμού των γυναικών στελεχών σε οργανισμούς της ΕΕ

Σε αντίθεση με την κυμαινόμενη, αν και εν γένει ανοδική, τάση του ποσοστού των γυναικών που ασκούν καθήκοντα προέδρου σε διοικητικά συμβούλια, η συμμετοχή των γυναικών σε ανώτερες διοικητικές θέσεις σε οργανισμούς της ΕΕ σημείωσε σαφώς ανοδική τάση την περίοδο 2003-2009 και ανήλθε στο 29 % (6 από 21) το 2009. Ωστόσο, η συγκεκριμένη τάση άρχισε να αντιστρέφεται, με αποτέλεσμα το σχετικό ποσοστό να μειωθεί στο 16 % το 2014 ⁽¹⁾.

Η βάση στατιστικών δεδομένων του EIGE για τα φύλα αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στη λήψη αποφάσεων σε οργανισμούς της ΕΕ. Τα σχετικά δεδομένα προκύπτουν μέσω αναζήτησης στην κατηγορία «women and men in decision-making» (γυναίκες και άνδρες στη λήψη αποφάσεων).

Η αύξηση του αριθμού των οργανισμών της ΕΕ από 24 σε 37 την περίοδο 2011-2012 σηματοδοτεί τη χρονική στιγμή κατά την οποία οι γυναίκες άρχισαν να χάνουν έδαφος στο επίπεδο της στελέχωσης ανώτερων διοικητικών θέσεων, καθόσον οι νέες θέσεις στελεχώνονται κυρίως από άνδρες.

Οι διατάξεις για την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων αποδίδουν

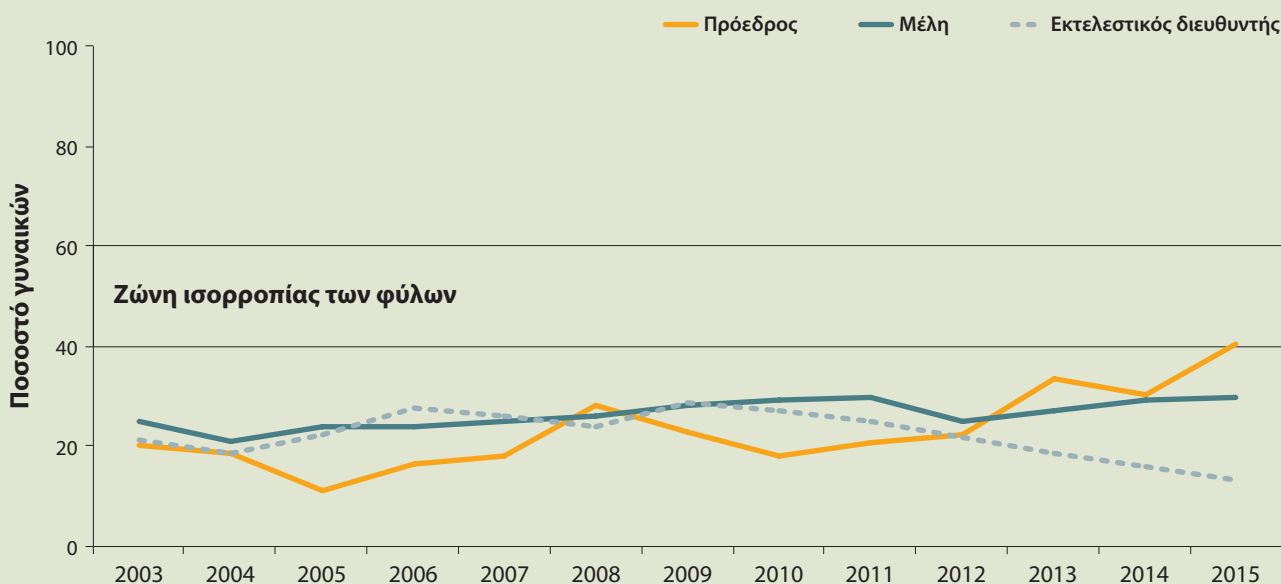
Το 2015, μόλις λίγο περισσότερο από το ένα τέταρτο των οργανισμών της ΕΕ (10 από τους 39) είχαν θεσπίσει διατάξεις για τη διασφάλιση της ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων είτε στον ιδρυτικό κανονισμό τους είτε σε μεταγενέστερες εκδόσεις του. Σύμφωνα με τα ευρήματα του EIGE, τα ποσοστά συμμετοχής των γυναικών στα συμβούλια ήταν υψηλότερα σε οργανισμούς που είχαν θεσπίσει διατάξεις για την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων. Το 30 % των οργανισμών που θέσπισαν τέτοιες διατάξεις είχε πετύχει την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στα συμβούλιά τους, ενώ το σχετικό ποσοστό μεταξύ των οργανισμών που δεν θέσπισαν τέτοιες διατάξεις ανήλθε μόλις στο 18 %.

Οργανισμοί με ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στα συμβούλιά τους

- Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound), ETF, Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) (με διατάξεις για την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων)
- Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ), Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC), Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA, Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (ΓΕΕΑ), Μεταφραστικό Κέντρο (CdT) (χωρίς διατάξεις για την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων)

⁽¹⁾ 6 από τους 38 οργανισμούς διοικούσαν από γυναίκες το 2014: ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (EOA), το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF), το Μεταφραστικό Κέντρο των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT).

Σχήμα 2 — Ποσοστό γυναικών σε ανώτατες θέσεις λήψης αποφάσεων στους οργανισμούς της ΕΕ ανά έτος

Πού θα βρείτε περισσότερες πληροφορίες από το EIGE

Η βάση στατιστικών δεδομένων για τα φύλα περιέχει τα τελευταία δεδομένα σχετικά με την εκπροσώπηση των φύλων στην εξουσία και τη λήψη αποφάσεων τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ. Παρέχονται συγκρίσιμα δεδομένα από όλα τα κράτη μέλη.

Η θέσπιση διατάξεων για την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στα νομικά έγγραφα των οργανισμών μπορεί να αποδειχτεί αποτελεσματικό μέτρο για τη προαγωγή της ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων στα διοικητικά συμβούλια. Αυτό ισχύει ιδίως για τους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται σε τομείς οι οποίοι παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα όσον αφορά την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων λόγω του διαχωρισμού με βάση το φύλο (π.χ. τραπεζικός τομέας, μεταφορές, άμυνα).

Παράδειγμα προς μίμηση

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) δεν είχε θεσπίσει διατάξεις για την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στον ιδρυτικό κανονισμό της και καμία γυναίκα δεν συμμετείχε στο διοικητικό συμβούλιο κατά το ιδρυτικό της στάδιο. Ωστόσο, σχετικές διατάξεις θεσπίστηκαν αργότερα στις τροποποιήσεις του ιδρυτικού κανονισμού της, με αποτέλεσμα η αναλογία των γυναικών μελών να αυξηθεί κατά 12 % την περίοδο 2003-2014.

Ο διαχωρισμός με βάση το φύλο παραμένει

Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών είναι μεγαλύτερο στα συμβούλια οργανισμών που δραστηριοποιούνται στο κοινωνικοπολιτιστικό πεδίο (45 %), σε σύγκριση με τον μέσο όρο (29 %). Σε τομείς όπου ο επαγγελματικός διαχωρισμός αποτελεί τον κανόνα, όπως οι υποδομές, ο τραπεζικός/χρηματοοικονομικός τομέας και η ασφάλεια/άμυνα, η ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων όσον αφορά τις υποψηφιότητες για τη στελέχωση υψηλόβαθμων θέσεων μπορεί να αποδειχτεί ιδιαίτερα δύσκολη.

Η κυριαρχία των ανδρών στα συμβούλια των ευρωπαϊκών οργανισμών, όπως οι ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, οι ευρωπαϊκές ρυθμιστικές αρχές, καθώς και των οργανισμών στον τομέα Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ), αντανακλά σαφώς τον διαχωρισμό με βάση το φύλο, καθώς τα άτομα που κατέχουν συγκεκριμένες θέσεις σε επίπεδο κράτους ή ΕΕ διορίζονται αυτόματα μέλη των αντίστοιχων συμβουλίων.

Ο διαχωρισμός με βάση το φύλο που παρατηρείται στους οργανισμούς της ΕΕ είναι παρόμοιος με τον αντίστοιχο στα υπουργεία των κρατών μελών, όπου οι άνδρες κυριαρχούν σε χαρτοφυλάκια που σχετίζονται με τις βασικές κρατικές λειτουργίες, όπως η άμυνα, η δικαιοσύνη και η εξωτερική πολιτική, ενώ οι γυναίκες αναλαμβάνουν κυρίως υπουργεία με κοινωνικοπολιτιστικές λειτουργίες, όπως η παιδεία, η υγεία και ο πολιτισμός.

Το 2014 μόνο 6 από τους 38 οργανισμούς της ΕΕ διοικούνταν από γυναίκες.

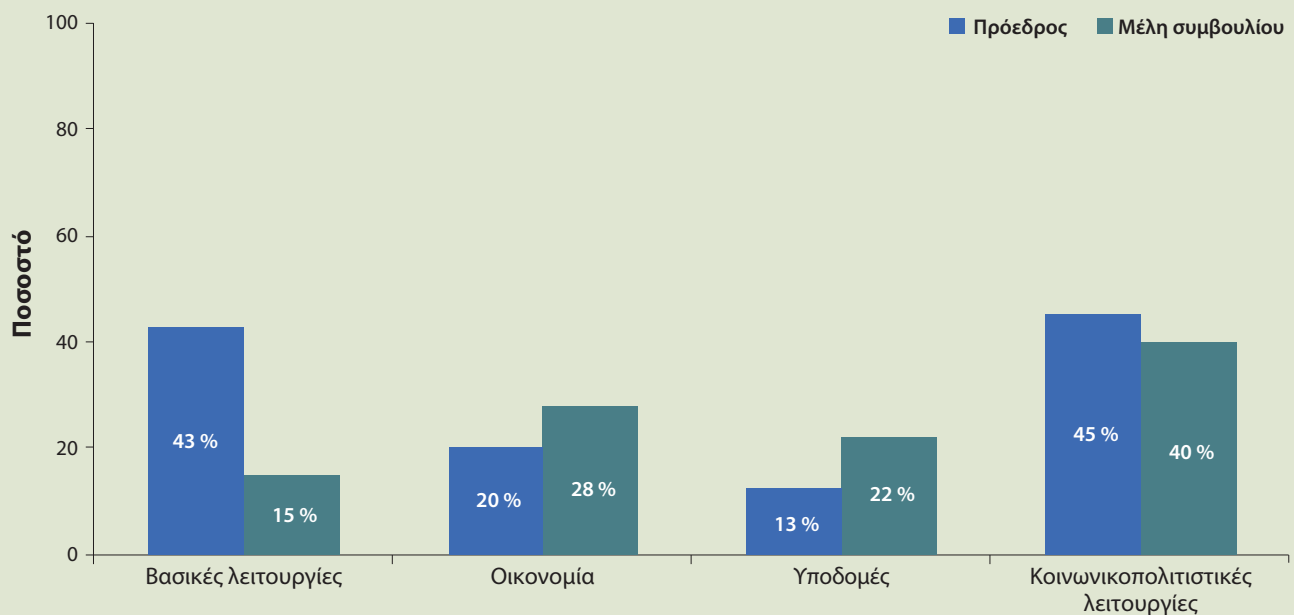
Δέσμευση για την ισότητα των φύλων

Η δέσμευση της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής** για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στη λήψη αποφάσεων ενισχύεται με τη στρατηγική δέσμευση της Επιτροπής για την ισότητα των φύλων την περίοδο 2016-2019.

Επίσης, η Επιτροπή έχει δηλώσει την πρόθεσή της να προαγάγει την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στους κόλπους της, θέτοντας ως στόχο το 40 % για τα μέλη κάθε φύλου σε επιτροπές και ομάδες εμπειρογνομόνων που δημιουργούνται από την Επιτροπή.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει καλέσει επανειλημμένα τα κράτη μέλη να αυξήσουν την εκπροσώπηση των γυναικών στα όργανα λήψης αποφάσεων, κάλεσε δε την Επιτροπή να προτείνει νομοθετικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων ποσοστώσεων, προκειμένου η γυναικεία εκπροσώπηση στα διοικητικά όργανα να αυξηθεί στο 40 % έως το 2020.

Σχήμα 3 — Οι γυναίκες στα συμβούλια των οργανισμών της ΕΕ σύμφωνα με την τυπολογία BEIS, 2015

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) είναι το κέντρο γνώσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θέματα ισότητας των φύλων. Στηρίζει τις/τους υπεύθυνες/-ους για τη χάραξη πολιτικής και όλα τα αρμόδια θεσμικά όργανα στις προσπάθειές τους να γίνει η ισότητα μεταξύ γυναικών και αντρών πραγματικότητα για όλες τις Ευρωπαίες και όλους τους Ευρωπαίους, παρέχοντας εξειδικευμένη γνώση, καθώς και αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα σε θέματα ισότητας των φύλων στην Ευρώπη.

Περισσότερες πληροφορίες

<http://eige.europa.eu>
[facebook.com/eige.europa.eu](https://www.facebook.com/eige.europa.eu)
twitter.com/eurogender
[youtube.com/eurogender](https://www.youtube.com/eurogender)
eige.sec@eige.europa.eu
 +370 5 215 7444